

SP Het succes van de SP kan niet los worden gezien van de moeilijke positie waarin de PvdA verkeert

De SP kan niet radicaal blijven

De Socialistische Partij is de grootste politieke partij in opiniepeilingen. Is dit een tijdelijke opvlieging of gaat het om een langdurige successtory?

door **Casper Geurtz**
en **Julien van Ostaaijen**

Politieke partijen die vanaf de flanken met duidelijke doelen oppositie voeren doen het goed. Het succes van de SP is dan ook goed te verklaren. Maar het 'radicale midden' dreigt ook voor deze linkse oppositiepartij.

Het CDA koos onlangs voor het radicale midden. Het gaat dan om dat deel van de politiek dat volgens het recente CDA-rapport niet kiest voor tegenstellingen als links of rechts of overheid of markt, maar voor een synthese. Toch lijkt het er momenteel op dat partijen die niet voor het compromis kiezen en zich duidelijk op dergelijke tegenstellingen profileren het meest succesvol zijn, althans in de peilingen.

De SP doet het in die peilingen momenteel uitzonderlijk goed. Nederland zou volgens peiler Maurice de Hond zelfs rekening moeten houden met de SP als grootste partij. Huidig fractievoorzitter van de SP in de Tweede Kamer Emile Roemer constateert dat het laatste succes in de peilingen deels ontstaat omdat voormalige kiezers van de PVV nu voor de SP kiezen. De PVV verbreekt immers verkiezingsbeloften, aldus Roemer.

Dat het doen van concessies stemmen kost, is in de politiek geen vreemd fenomeen. En dat geldt zeker als er aantrekkelijke alternatieven zijn. Het succes van de SP kan daarom niet los worden gezien van de moeilijke positie waarin de PvdA verkeert.

De PvdA heeft moeite zich te profi-

SP-leider Roemer ligt zeer goed bij de kiezers.

foto Erik van 't Woud/ANP

leren. Het lijkt erop dat de partij steeds minder geloofwaardig wordt voor de gemiddelde linkse kiezer. Jarenlang meeregeren en compromissen sluiten heeft de partij een plek opgeleverd in het radicale midden. Op verschillende ma-

Partijen die geen compromissen willen, doen het goed

nieren heeft de PvdA een geloofwaardigheidsprobleem. Een typisch voorbeeld en mooie illustratie is de vestiging van het partijhoofdbureau. Bij de SP is dat de Vijverhofstraat in Rotterdam Noord. De PvdA bevindt zich aan de Herengracht in Amsterdam.

Maar ook voor wat betreft herkenbare standpunten lijkt de SP wat dichter bij haar electoraat te zitten. De laatste jaren zijn enkele van onze naaste collega's betrokken geweest bij een onderzoek wat heeft geleid tot de publicatie van een boek over 'De Lage Landen en het Hogere'. Uit dit onderzoek blijkt dat Nederlanders zich nog op allerlei manieren bezig houden met 'het hogere'. Idealen spelen nog steeds een belangrijke rol in het leven van de Nederlander. En de SP is een partij met een duidelijk socialistisch ideaal dat een deel van die Nederlanders aanspreekt. De PvdA heeft daarentegen haar ideologische veren al lang geleden afgeschud. Daarnaast heeft de SP met Emile Roemer momenteel een charismatische fractievoorzitter. Onder het lijsttrekkerschap van Agnes Kant waren de peilingen be-

duidend minder gunstig. Maar voor de rol als oppositieleider is Roemer duidelijk meer op zijn plaats dan Cohen. Toch dreigt ook voor de SP als ze gaat besturen op termijn eenzelfde positie als waar de PvdA maar ook

'Voor de SP dreigt op lange termijn dezelfde situatie als voor de PvdA'

het CDA in verkeert. Beide partijen zitten al tijden in dat radicale midden, het politieke schemerveld waar de CDA nu bewust voor kiest en zich weer aantrekkelijk hoopt te maken, maar waar partijen momenteel vooral kiezers lijken te verliezen.

En het radicale midden is ook enigszins onvermijdelijk. Absolute meerderheden kennen we immers nauwelijks in Nederland, dus het sluiten van compromissen zal altijd noodzakelijk blijven. Maar als partijen te vaak compromissen sluiten en in de ogen van de kiezer teveel op elkaar gaan lijken, dan biedt dat ruimte voor nieuwe partijen. Pim Fortuyn en de PVV hebben daarvan geprofiteerd, maar ook de SP doet dat. Steeds meer zelfs.

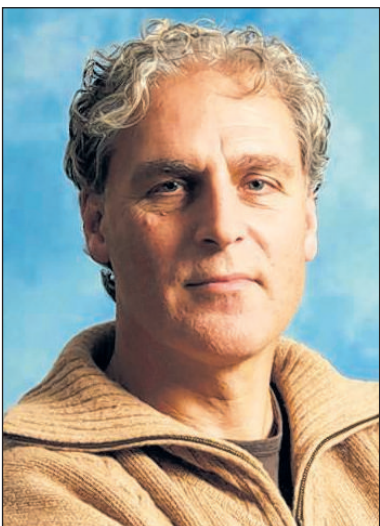
De SP wil nu de volgende stap maken. Roemer gaf in de media al aan: 'de SP moet in het volgende kabinet. We zijn er aan toe'. De SP wil besturen, iets wat de partij overigens op lokaal en provinciaal niveau (Noord-Brabant) al doet. Maar het is opvallend dat verschillende conflicten op die niveaus - van alle lokale en provinciale volksvertegenwoordigers treden SP'ers het meest af - het positieve landelijke beeld van de SP nauwelijks schade lijkt te berokkenen. Hooguit draagt het bij aan het verlies van leden (ruim 2000 het afgelopen jaar), maar de mensen die deelnemen aan de polls zien in de SP nog steeds een geloofwaardig alternatief, voor zowel het huidige kabinet als waarschijnlijk ook voor de PvdA.

Op korte termijn - met een rechts kabinet en de positie van de PvdA - denken we dat de SP het in de peilingen nog wel goed zal blijven doen.

Maar op de langere termijn zal toch het dilemma gaan spelen: meebesturen of niet. Electoraal groot, idealistisch zuiver, maar langs de zijlijn staan of toch, net als vele voorgangers, ondervinden wat het is om compromissen te sluiten.

Het radicale midden lonkt ook voor de SP.

Casper Geurtz en Julien van Ostaaijen zijn allebei als onderzoeker en docent werkzaam aan de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur, onderdeel van de Universiteit van Tilburg.

Ajax-directeur Sturkenboom
foto Erik van 't Woud/ANP

Aboriginals zijn bestolen

Bij deze een reactie op een stuk over aboriginals. Ik was eens met mijn vrouw voor vier weken in Australië. De aboriginals die wij hebben gezien waren in diverse musea die de geschiedenis van het blanke Australië belichten en dan nog alleen op foto's. Nee, eentje za-

gen we in levende lijve! Op een markt in Melbourne. Gekleed in Elvis-outfit met gitaar (en de Elvis-songs ook nog eens heel aardig ten gehore bracht)! Wij vonden dat zo veelzeggend! Denigrerend en dat al weer veertig jaar na de onwaarschijnlijke drama's die in films zo treffend zijn weergegeven. Deze arme mensen zijn volstrekt kansloos te noemen. Hun land is en blijft gestolen!

A. Game
Berkel-Enschot

Schoonmakers en respect

Samen met onze familie zijn wij 20 jaar geleden een schoonmaakbedrijf gestart in Waalwijk. Nu hebben we ruim 150 medewerkers. Met al onze mensen vormen we een grote familie. We zijn trots op ons werk en doen er ook alles aan om dat ook goed te blijven doen. Je ziet die trots voor ons vak terug in het werk en in de waardering van onze klanten. Waar ik alleen

absoluut geen waardering voor heb, zijn de huidige acties van de FNV. Zij schreeuwen om 'respect' en 'doodnormale' dingen. Voor wie is een heel eisenpakket van 12% doodnormaal? Waarvoor vraag ik me dan af? Wat wil de FNV nu echt bereiken? Wij hebben onze klanten een brief gestuurd met daarbij de nieuwe tarieven van dit jaar. Daarbij hebben we ook het totaal onredelijke eisenpakket van de FNV meegestuurd. Je kunt je voorstellen wat de reacties zijn. Het enige wat de 'doodnormale' eisen van de FNV teweeg brengen, is dat ons mooie familiebedrijf met al onze mensen kapot zal gaan. En niet alleen wij. Dat zal gelden voor heel veel collega-bedrijven in de schoonmaak. Dus nu snel weer om de tafel zitten voor een eerlijke CAO voor onze mensen. Samen werken om door deze moeilijke tijden te komen. Daar hebben we ook een code voor en dit jaar investeren we in ons eigen keurmerk. Onze mensen zekerheid

bieden voor loon en het mooie werk dat we nu al doen. Daar moeten we samen voor gaan. Dat respect verdienen we!

Jeroen Schwartzmans
Brabant In- en exterieurverzorging B.V.

Allochtoon

Minister Leers wil van de benaming allochtoon af omdat sommige kinderen van immigranten deze benaming als denigrerend ervaren. Op zich heeft hij wel gelijk omdat voor de meeste mensen allochtoon gelijk staat aan een getinte huidskleur met alle vooroordelen van dien. Mijn vader was in Duitsland geboren. Als ik stel een tweede generatie allochtoon te zijn wordt daar meestal hartelijk om gelachen - mijn velletje is immers net zo blank als dat van een volbloed autochtoon. De benaming allochtoon heeft dus wel degelijk een negatieve lading. Waarvan akte.

Hans van der Fuhr
Tilburg

De Kwestie

De Kwestie van gisteren
leverde 551 reacties op

De verkoop van energiedrankjes moet beperkt worden

84% 16%

De Kwestie van vandaag:

Plastische chirurgie bij kinderen door privéklinieken moet verboden worden

Reageren? Op de internetsite brabantsdagblad.nl kunnen bezoekers hun antwoord op de Kwestie beargumenteren. Of via mail: kwestie@brabantsdagblad.nl